

Sygn. akt IV U 102/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 marca 2016r. w S.

odwołania J. B.

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego

z dnia 11 sierpnia 2014 r. Nr (...), znak: (...)

w sprawie J. B.

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego

o umorzenie należności alimentacyjnych

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 102/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 11 sierpnia 2014r. oznaczoną numerem (...) Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. działając z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego na podstawie art.68 ust.1 w zw. z art.63 ust.3 i 4 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych odmówił umorzenia należności J. B. wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 24 389,61 złotych. W uzasadnieniu powyższej decyzji wskazano, że J. B. przebywa w Zakładzie Karnym w S., gdzie nie jest zatrudniony odpłatnie. Nie posiada on zobowiązań wobec innych wierzycieli i nie jest właścicielem nieruchomości. W ocenie likwidatora funduszu alimentacyjnego w przypadku ubezpieczonego nie zachodzą ustawowe przesłanki do umorzenia należności wobec funduszu alimentacyjnego. Argumentem za umorzeniem nie może być pobyt J. B. w zakładzie karnym i brak zatrudnienia. Opisana sytuacja jest bowiem przejściowa i po opuszczeniu zakładu karnego będzie miał on możliwość podjęcia zatrudnienia i spłaty należności w dogodnych ratach. Oceniając możliwości spłaty nie można ograniczać się tylko do jednorazowego uregulowania należności, a należy oceniać zdolność spłaty zobowiązań w dłuższym czasie (decyzja z 11 sierpnia 2014r. nr (...) k.12-14 akt organu rentowego - skoroszyt oznaczony numerem (...)).

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. B. wnosząc o jej zmianę i umorzenie w całości należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że odbywa karę 25 lat pozbawienia wolności za morderstwo. Kiedy będzie opuszczał zakład karny będzie miał 53 lata i nie będzie miał się gdzie zatrzymać, gdyż nie

posiada żadnego majątku. W czasie odbywania kary pozbawienia wolności nie dano mu możliwości zatrudnienia, dlatego po wyjściu na wolność nie nabędzie prawa do emerytury z uwagi na brak stażu pracy. Ponadto na skutek wieloletniego pobytu w zakładzie karnym ucierpiało jego zdrowie fizyczne i psychiczne, dlatego nie zamierza podejmować żadnej pracy. W tych okolicznościach obciążające go zadłużenie powinno zostać umorzone (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie Likwidator Funduszu Alimentacyjnego wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Skarżący J. B. posiada zadłużenie wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz syna K. B. w wysokości na dzień 14 lipca 2014r. - 24 389,61 złotych (akta za wnioskiem o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego z 15 marca 1988r. złożonym przez A. M. i informacja Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Siedlcach A. O. o stanie zaległości z 14 lipca 2014r. k.214 tych akt).

W dniu 13 czerwca 2014r. wpłynął do Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego wniosek skarżącego o umorzenie zaległości alimentacyjnych motywowany faktem odbywania kary 25 lat pozbawienia wolności, brakiem zatrudnienia w okresie odbywania kary oraz brakiem szans na spłatę zaległości po opuszczeniu zakładu karnego (wniosek skarżącego z 11 czerwca 2014r. z datą wpływu do organu rentowego w dniu 13 czerwca 2014r. k.1 akt organu rentowego - skoroszyt oznaczony numerem (...) z 2014r.). Po rozpoznaniu powyższego wniosku zaskarżoną decyzją z 11 sierpnia 2014r. Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. działając z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego odmówił umorzenia należności skarżącego wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 24 389,61 złotych z argumentacją jak na wstępie (decyzja z 11 sierpnia 2014r. nr 508/14 k.12-14 akt organu rentowego - skoroszyt oznaczony numerem (...)).

Skarżący ma 48 lat, jest kawalerem. Od 22 września 1995r. odbywa karę 25 lat pozbawienia wolności. Jest osadzony w Zakładzie Karnym w S.. Przewidywany koniec kary przypada na 13 września 2020r. W okresie odbywania kary skarżący nie jest zatrudniony odpłatnie. Nie posiada majątku, nie jest uprawniony do świadczeń rentowych, nie posiada innych źródeł dochodu (oświadczenie skarżącego o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej k.4-8 akt organu rentowego - skoroszyt oznaczony numerem (...), pismo Dyrektora Zakładu Karnego w S. z 26 czerwca 2014r. k.12 w/w akt i pismo Dyrektora Zakładu Karnego w S. z 18 lutego 2016r. k.81 akt sprawy).

Obok zadłużenia wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego objętego zaskarżoną decyzją, skarżący posiada zadłużenie wobec tego funduszu w kwocie 13 104 złotych – na dzień 6 sierpnia 2014r., które powstało z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz synów D. B. i P. B. (akta za wnioskiem o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego z 11 października 1995r. złożonym przez M. K.). Decyzją z 11 sierpnia 2014r. nr (...) Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. działając z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego odmówił skarżącemu umorzenia należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 13 104 złotych (decyzja z 11 sierpnia 2014r. nr (...) k.27-29 akt organu rentowego - skoroszyt oznaczony numerem (...)).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. B. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.68 ust.1 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz.992 ze zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń

z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Ustawa nie określa, co należy rozumieć przez szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów pozostawiając tę kwestię do oceny w świetle okoliczności konkretnej sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wypracowane zostały jednak poglądy co do wykładni powyższego sformułowania. I tak przykładowo Sąd Najwyższy w wyroku z 10 listopada 2010r. w sprawie I UK 119/10 (Lex nr 686798) stwierdził m.in., że o szczególnie uzasadnionych przypadkach można mówić w sytuacjach losowych lub nadzwyczajnych powodujących, że zobowiązany alimentacyjnie nie jest w stanie na bieżąco ani w dającej się przewidzieć perspektywie regulować obarczających go zaległości bez uszczerbku dla jego zdrowia, a ponadto, że nie zachodzą podstawy do umorzenia należności wobec funduszu alimentacyjnego, jeżeli alimentacyjnie zobowiązany posiada realne możliwości choćby częściowej lub rozłożonej w czasie spłaty długów alimentacyjnych. Z kolei Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 18 stycznia 2013r. w sprawie III AUa 1201/12 (Lex nr 1293589) stwierdził, że przez szczególnie uzasadnione wypadki należy rozumieć pewne wyjątkowe, nietypowe, czy nawet bardzo nietypowe okoliczności powstałe w wyniku wypadku losowego, niezależnego od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Sąd Okręgowy podziela w całości powyższe poglądy.

W niniejszej sprawie J. B. wnosił o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego powołując się na fakt odbywania długoletniej kary pozbawienia wolności przy braku odpłatnego zatrudnienia w czasie odbywania kary oraz brak możliwości spłaty zadłużenia po opuszczeniu zakładu karnego. Analizując okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w przypadku skarżącego nie zachodzą ustawowe przesłanki do umorzenia należności skarżącego wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W pierwszej kolejności wskazać należy, że w przypadku ubezpieczonego nie można mówić o zaistnieniu szczególnie uzasadnionego przypadku w rozumieniu zaistnienia sytuacji losowej lub innej nadzwyczajnej mającej wpływ na możliwość regulowania przez niego zobowiązań alimentacyjnych. Skarżący od przeszło 20 lat jest osadzony w zakładzie karnym, ale sytuacji tej nie można uznać za zdarzenie losowe. Jest to konsekwencja przestępstwa popełnionego przez skarżącego w przeszłości. Niezależnie od tego nie można zgodzić się ze skarżącym, że z pewnością nie będzie on w stanie spłacić choćby części należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W 2020r., na który przypada koniec kary, skarżący ukończy 53. rok życia. W takim wieku możliwe jest jeszcze podjęcie przez skarżącego pracy w celu uregulowania choćby pewnej części zadłużenia. Zakładanie przez skarżącego, że podjęcie pracy będzie niemożliwe jest nieuzasadnione. Oczywiście sytuacja na rynku pracy ma istotny wpływ na możliwość podjęcia pracy, ale wiele w tym zakresie zależeć będzie również od postawy skarżącego i jego woli spłaty zadłużenia.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie J. B. od decyzji z 11 sierpnia 2014r. nr (...) nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie to oddalił.